

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE NA LATA 2008-2015

Opracowanie:
IR Consulting S.C.
Izabela Żelichowska
Renata Żmija
43-300 Bielsko-Biała
ul. 1 Dywizji Pancerniej 45

marzec 2008

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE	4
1. Podstawowe dane miejscowości Zarzecze	4
2. Położenie i warunki naturalne Zarzecza	4
3. Rys historyczny	7
II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	8
1. Środowisko przyrodnicze i kulturowe	8
1.1. Zabytki.....	8
1.2. Uwarunkowania ochrony środowiska	8
1.3. Zagospodarowanie terenu	9
2. Infrastruktura techniczna	9
2.1. Komunikacja drogowa.....	9
2.2. Sieć wodociągowa.....	10
2.3. Sieć kanalizacyjna i gospodarka odpadami	10
2.4. Sieć gazowa	10
2.5. Telekomunikacja	11
3. Sfera społeczna	11
3.1. Struktura demograficzna	11
3.2. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	13
3.3. Oświata.....	14
3.4. Działalność kulturalna i sportowa mieszkańców Zarzecza	14
3.5. Bezpieczeństwo publiczne.....	17
3.6. Ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa	18
4. Sfera gospodarcza	18
4.1. Główni pracodawcy i rodzaje podmiotów gospodarczych na terenie Zarzecze.	18
4.2. Struktura zatrudnienia	18
III. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE	19
IV. ANALIZA SWOT	20
V. KLUCZOWE OBSZARY PROBLEMOWE ROZWOJU	23
VI. WIZJA STANU DOCELOWEGO MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE	26
VII. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE	26
VIII. PROGRAM ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE – PLANOWANE DZIAŁANIA	27
IX. HARMONOGRAM REALIZACJI ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ	31
X. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI I PUBLIC RELATIONS	33

WSTĘP

Plany Odnowy Miejscowości są częścią składową prowadzonych przez Jednostki Samorządów Terytorialnych działań, zmierzających do poprawy sytuacji gmin oraz sprzyjających długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską. Koncepcja rozwoju i odnowy wsi zakłada podejmowanie na tych terenach zróżnicowanej działalności gospodarczej oraz kształtowanie jej w sposób zapewniający zachowanie walorów środowiskowych i kulturowych, poprawę warunków życia poprzez rozwój infrastruktury oraz zapewnienie mieszkańcom i przedsiębiorcom dostępu do usług, z jednoczesnym rozwojem funkcji kulturowych i społecznych.

Odnowa wsi to wspólne działanie jej mieszkańców, oparte na programie (najczęściej obejmującym kilka lat), zmierzające do poprawy jakości życia, w tym także jakości tego, co na wsi cenne: krajobrazu, charakterystycznej architektury, urządzeń sportowych, lokalnych atrakcji turystycznych i wielu innych elementów. **Odnowa wsi jako odrębny nurt rozwoju obszarów wiejskich zakłada, że tożsamość wsi oraz wartości związane z życiem wiejskim mają do odegrania szczególną rolę.**

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem wymaganym do projektów zgłaszanych do dofinansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Jednym z głównych celów tego programu jest *„Poprawa warunków życia ludności wiejskiej i promocja dywersyfikacji działalności gospodarczej”* (Oś priorytetowa 3). Jednostki samorządów terytorialnych mogą starać się o dofinansowanie projektów w ramach Działania 3.3.: *„Odnowa i rozwój wsi”*, którego celem jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Realizacja projektów dofinansowywanych w ramach tego działania umożliwia także rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpływa na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Opracowany „Plan Odnowy Miejscowości Zarzecze” jest spójny z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu, a mianowicie:

na szczeblu polityki rządowej:

- Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007-2015,
- Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007-2013 – Narodową Strategią Spójności,
- Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013,
- Narodową Strategią Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013,

na szczeblu polityki regionalnej:

- Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020,
- Strategią Rozwoju Śląska Cieszyńskiego na lata 2001-2016,

na szczeblu polityki lokalnej:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie,
- Strategią Rozwoju Gminy Chybie 2002-2014.

„Plan Odnowy Miejscowości Zarzecze” został opracowany na podstawie wyników debaty, w której wzięli: Przewodniczący Rady Sołeckiej, Radny Gminy Chybie, Radny Powiatu Cieszyńskiego, liderzy lokalni reprezentujący stowarzyszenia i organizacje działające na terenie miejscowości oraz sami mieszkańcy Zarzecza. Celem spotkania, które odbyło się w dniu 7.02. 2008 r., była analiza zasobów miejscowości oraz analiza SWOT, a także zidentyfikowanie kierunków planowanych działań i określenie wizji rozwoju miejscowości.

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE

1. Podstawowe dane miejscowości Zarzecze

GMINA - **Chybie**

POWIAT - **cieszyński**

WOJEWÓDZTWO - **śląskie**

LICZBA MIESZKAŃCÓW - **313 osób (stan na 31 grudnia 2007r.)**

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA - **92,87 os/km²**

POWIERZCHNIA ZARZECZA - **337 ha**

2. Położenie i warunki naturalne Zarzecza

Miejscowość Zarzecze, pod względem geograficznym, położona jest na obrzeżach Pogórza Cieszyńskiego, w zakolu rzeki Wisła, kierującej swój bieg do Kotliny Oświęcimskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Goczałkowickiego. Natomiast pod względem administracyjnym Zarzecze leży w południowej części województwa śląskiego, na północno-wschodnim skraju powiatu cieszyńskiego, z przynależnością do Gminy Chybie. W latach 1975-1998 gmina należała do województwa bielskiego, jednak

1 stycznia 1999 roku, gdy weszła w życie reforma administracyjna Polski, miejscowość znalazła się w województwie śląskim, powiecie cieszyńskim.

Lokalizację Gminy w obszarze województwa śląskiego przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 1. Położenie Gminy Chybie na terenie województwa śląskiego.

źródło: strona internetowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego – www.silesia-region.pl

Natomiast położenie Gminy w obszarze powiatu cieszyńskiego przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 2. Położenie Gminy Chybie na terenie powiatu cieszyńskiego.

źródło: strona internetowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego – www.silesia-region.pl

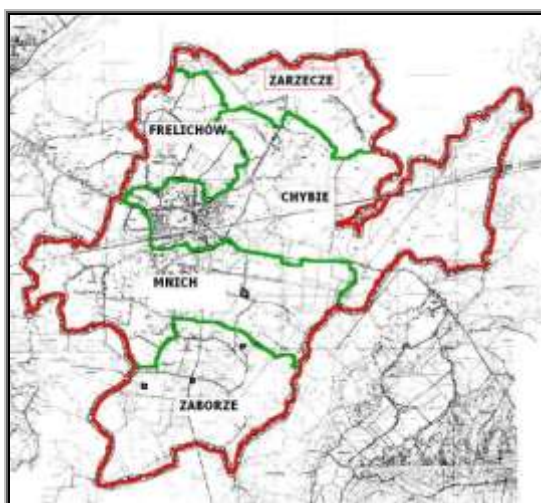
Zarzecze, obok Chybia, Frelichowa, Mnicha i Zaborza, stanowi jedno z pięciu sołectw Gminy Chybie.

W układzie jednostek administracyjnych sołectwo Zarzecze graniczy z następującymi miejscowościami:

- ☒ od północy poprzez Zbiornik Goczałkowicki z Gminą Goczałkowice Zdrój,
- ☒ od wschodu poprzez Zbiornik Goczałkowicki z Gminą Czechowice – Dziedzice,
- ☒ od zachodu z sołectwem Frelichów,
- ☒ od południa z sołectwem Chybie.

Położenie poszczególnych sołectw na terenie Gminy przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 3. Struktura administracyjna Gminy Chybie.

źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie

Powierzchnia terenu wynosi 337 ha, co stanowi 10,6 % powierzchni Gminy Chybie. Powierzchnię terenu Gminy Chybie, zajmującą 3 180 ha, w rozbiciu na poszczególne sołectwa przedstawia poniższa tabela.

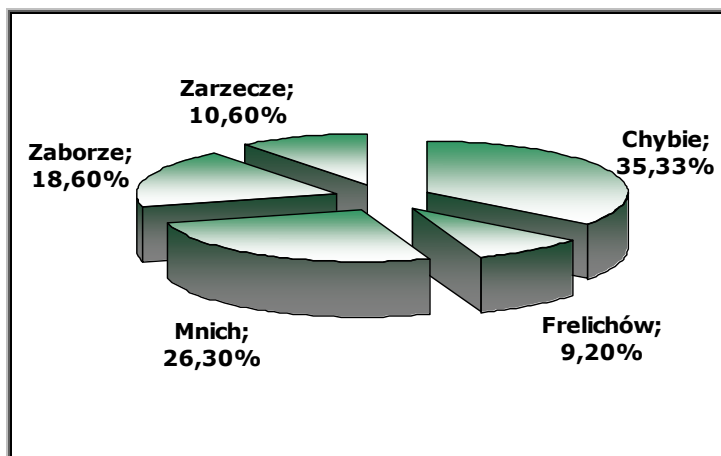
Tabela 1. Powierzchnia terenu Gminy Chybie z podziałem sołectwa.

Wyszczególnienie	Powierzchnia terenu
Chybie	1 122 ha
Frelichów	294 ha
Mnich	835 ha
Zaborze	592 ha
Zarzecze	337 ha
Razem:	3 180 ha

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

Procentowy rozkład powierzchni Gminy Chybie z podziałem na sołectwa przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Procentowy rozkład powierzchni Gminy Chybie z podziałem na sołectwa.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

3. Rys historyczny

Pierwsze wzmianki na temat Zarzeczca leżącego po prawej stronie Wisły pochodzą z XIII wieku. Ziemie te należały do Księcia Pszczyńskiego, a płynąca Wisła stanowiła granicę państwową między Austro-Węgrami a Niemcami. W 1813 roku Zarzeczce nawiedziła powódź, wskutek której powstały dwa koryta Wisły, nowe i stare. Od tego momentu Zarzeczce leżało po obu stronach Wisły i graniczyło z Gminami Wisła Wielka, Wisła Mała i Łąka, natomiast od południa miejscowość ta graniczyła z Frelichowem, Chybiem i Ligotą. Warto podkreślić, iż w 1897 roku Zarzeczce było jedną z największych wiosek na Śląsku Cieszyńskim.

W 1948 roku pojawiły się pierwsze wzmianki na temat budowy zbiornika retencyjnego na Wiśle, który był konieczny ze względu na brak wody w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym. **W związku z tym w latach 1954 – 1955 miało miejsce pierwsze wysiedlenie, a kolejne było w latach 60-tych.** Wskutek wysiedleń Zarzeczce opuściło blisko 80% mieszkańców, a powstały zbiornik zajął prawie $\frac{3}{4}$ powierzchni miejscowości. Wysiedlenie objęło częściowo tereny Zabrzega, Łąki, Wisły Wielkiej i Małej, Zabłocia, część Strumienia oraz prawie cały obszar Zarzeczca. Mieszkańcy Zarzeczca wysiedleni zostali do pobliskich powiatów, czyli pszczyńskiego, bielskiego i cieszyńskiego. Powstały Zbiornik Goczałkowicki o powierzchni prawie 32 km², miał spełniać kilka funkcji:

- ✓ zaopatrywać w wodę Górny Śląsk,
- ✓ zbierać nadmiar wody,
- ✓ zasilać Wisłę w wodę do celów żeglugowych,
- ✓ produkować energię elektryczną.

Jednakże na dzień dzisiejszy zbiornik spełnia tylko dwie pierwsze funkcje, tj. stanowi ujęcie wody pitnej dla mieszkańców Górnego Śląska oraz gromadzi nadmiar wody.

Obecnie na terenie Zarzecza organizowane są spotkania ludzi wysiedlonych w związku z budową zbiornika. Spotkania te odbywają się w byłej gospodzie zwanej „Moryc”, która na dzień dzisiejszy jest Domem Strażaka.

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

1. Środowisko przyrodnicze i kulturowe

1.1. Zabytki

Przed zalaniem znacznego obszaru Zarzecza, które miało miejsce w latach 50-tych, zabytkiem był kościół p.w. Matki Boskiej Śnieżnej, w którym znajdował się obraz Matki Boskiej Gołyskiej.

Obecnie na terenie Zarzecza znajduje się wiele przydrożnych kapliczek i krzyży. Największą sjest kaplica św. Antoniego zlokalizowana na ulicy Wałowej obok starej remizy OSP Frelichów-Rykalec.

1.2. Uwarunkowania ochrony środowiska

Na terenie Zarzecza znajdują się duże kompleksy leśnie, należące do Nadleśnictwa Bielsko, które uznane są za ochronne. Lasy rosnące na terenie Zarzecza jak i całej Gminy należą do Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Śląskiego”. Kompleks został powołany w celu ochrony i odtwarzania ekosystemów leśnych na podstawie zarządzenia nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19.12.1994r.

Miejscowość znajduje się na Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły”, wchodzącej w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Obszar ten został ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21.04.2007 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

Obszar Zarzecza charakteryzuje się bogatą fauną i florą. Szczególnie charakterystyczne dla tej miejscowości są m.in. jeżyny, chmiel, dęby, kasztanowce, lipy, wierzby płaczące oraz białe brzozy. W Zarzeczu jest ponad 150 gatunków ptaków, w tym m.in. kormorany

kaczki, perkozy i sowy. Ponadto w lasach występują dziki, jelenie i sarny a na wałach Zbiornika Goczałkowickiego zobaczyć można bobry.

1.3. Zagospodarowanie terenu

Zgodnie z Uchwałą Nr XVIII/124/04 Rady Gminy Chybie z dnia 20 lipca 2004 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie przyjęto następujące ustalenia szczegółowe dotyczące miejscowości Zarzecze:

- usługi publiczne (oznaczone symbolem „E UP”),
- uprawy polowe i ogrodnicze z zabudową zagrodową (oznaczone symbolem „R”),
- lasy ochronne oraz zadrzewienia nadrzeczne i śródpolne (oznaczone symbolem „RL”, „RLP”),
- zieleń niska (oznaczone symbolem „ZN”).

Obecnie obszar całego Zarzecza stanowi strefę zalewu, w związku z czym na terenie miejscowości obowiązuje zakaz budowy. Ponadto obszar ten stanowi strefę ograniczonego zainwestowania, ze względu na występowanie hydroizohipsy, czyli linii na mapie hydrologicznej, łącząca dwa punkty o jednakowej wysokości występowania wody gruntowej, licząc od poziomu morza.

2. Infrastruktura techniczna

2.1. Komunikacja drogowa

Gmina Chybie posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg komunikacji kołowej odpowiadającej strukturze zagospodarowania przestrzennego wewnątrz Gminy i jej powiązaniom zewnętrznym. Przez teren Gminy Chybie przebiega sześć odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 21,322 km. Drogi powiatowe, gminne lokalne realizują przede wszystkim powiązania komunikacyjne wewnątrz Gminy oraz powiązania lokalne z miejscowościami w gminach sąsiadujących.

Długość dróg gminnych wynosi 69,59 km (stan na 2006 r.), z czego 55,84 km posiada nawierzchnię bitumiczną; 6,47 km nawierzchnię tłuczniową ulepszoną; 0,37 km nawierzchnię nieulepszoną; 4,92 km nawierzchnię wzmocnioną żwirem i żużlem; 1,99 km nawierzchnię naturalną z gruntu rodzimego.

Na terenie Gminy różne są także parametry techniczne dróg gminnych o szerokości jezdni 4 - 4,5 m oraz 2,8 - 3,5 m. Co więcej część ciągów dróg nie posiada poboczy oraz chodników, a szerokość wybranych odcinków jezdni nie odpowiada przewidzianym dla nich normom szerokości.

Zarzecze posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg komunikacji kołowej prowadzącą w kierunku Bielska – Białej, Pszczyny, Cieszyna, Skoczowa i Jastrzębia Zdrój. Z drugiej strony miejscowość nie posiada dogodnych połączeń komunikacyjnych z sąsiednimi miastami, bowiem są one zapewnione tylko przez kursujące autobusy górnicze.

2.2. Sieć wodociągowa

Obecnie długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Chybie wynosi 69,1 km (dane GUS za 2006r.). Sieć wodociągowa wykonana jest z rur azbestowo – cementowych, stalowych, żeliwnych, PCV i PE.

Zarzecze objęte jest siecią wodociagową w 100%. Aktualnie zaopatrzenie mieszkańców miejscowości w wodę zagwarantowane jest przez Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o. w Ustroniu. Firma ta jest przedsiębiorstwem komunalnym, którego udziałowcami są Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej oraz 11 gmin, czyli Cieszyn, Ustroń, Skoczów, Wisła, Strumień, **Chybie**, Goleszów, Dębowiec, Hażlach, Brenna i Istebna.

Istniejący system zaopatrzenia w wodę oparty jest na Stacji Uzdatniania Wody w Strumieniu i rurociągu magistralnym Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów Katowice.

2.3. Sieć kanalizacyjna i gospodarka odpadami

Sieć kanalizacyjna

Gmina Chybie stanowi poważną lukę w systemie oczyszczania ścieków w województwie śląskim, bowiem żadne z sołectw nie posiada sieci kanalizacji sanitarnej. Mieszkańcy Zarzecza posiadają przydomowe zbiorniki bezodpływowe, które są opróżniane przez tabor asenizacyjny. Następnie ścieki przekazywane są do oczyszczalni w Strumieniu.

Gospodarka odpadami

Na terenie miejscowości Zarzecze brak jest składowiska odpadów. Odpady komunalne, gromadzone są w pojemnikach przydomowych oraz deponowane na Składowisku Odpadów w Jastrzębiu, którego właścicielem jest „Confico-Poland” Sp. z o.o. z siedzibą w Jastrzębiu Zdroju.

2.4. Sieć gazowa

Miejscowość Zarzecze jest w pełni zgazyfikowana. Dane liczbowe długości czynnej sieci rozdzielczej gazu są dostępne tylko dla terenu Gminy Chybie wynoszą odpowiednio - 82,3 km (dane GUS za 2006r.). Mieszkańcy mają dostęp do sieci gazowej, której dostawcą jest Górnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. w Zabrze.

2.5. Telekomunikacja

Na terenie Zarzeczca nie występują problemy z dostępem do usług telekomunikacyjnych i internetowych. Dzięki dynamicznemu rozwojowi firm z branży telekomunikacyjnej mieszkańcy sołectwa mają dostęp zarówno do telefonii stacjonarnej dostarczanej przez Telekomunikację Polską jak i do trzech sieci komórkowych (ERA GSM, PLUS GSM, CENTERTEL). Ponadto na obszarze Zarzeczca nie występują większe problemy z dostępem do Internetu.

3. Sfera społeczna

3.1. Struktura demograficzna

Miejscowość Zarzeczce zamieszkuje 313 mieszkańców, przy gęstości zaludnienia wynoszącej 92,87 osób/km². W poniższej tabeli zestawiono liczbę mieszkańców w poszczególnych sołectwach: Chybie, Frelichów, Mnich, Zaborze i Zarzeczce. Średnia gęstość zaludnienia w Gminie Chybie wynosi 287,74 mieszkańców na 1 km². Dla porównania w powiecie cieszyńskim średnia gęstość zaludnienia wynosi 233 osoby na 1 km², w województwie śląskim 380 osób na 1 km², natomiast w Polsce 122 osoby na 1 km².

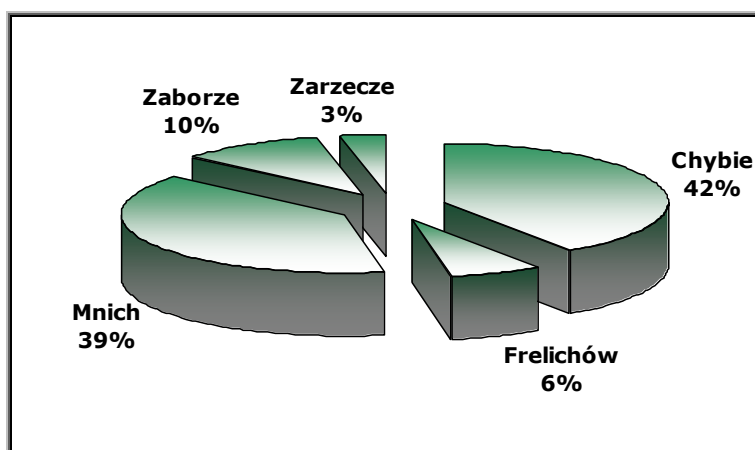
Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy Chybie w podziale na poszczególne sołectwa (stan na dzień 31 grudnia 2007 r.).

Wyszczególnienie	Liczba ludności (osoby)	Gęstość zaludnienia (osoby/km ²)
Chybie	3 706	330,3
Frelichów	591	201,02
Mnich	3 545	424,55
Zaborze	955	168,07
Zarzeczce	313	92,87
Razem:	9 150	287,74 (*)

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

(*) średnia gęstość zaludnienia w Gminie Chybie

Zarzeczce zamieszkuje 313 mieszkańców, co stanowi 3 % ogółu społeczności gminy, co powoduje, że Zarzeczce jest najmniej licznym sołectwem Gminy.

Wykres 2. Procentowy rozkład liczby mieszkańców Gminy Chybie z podziałem na sołectwa.

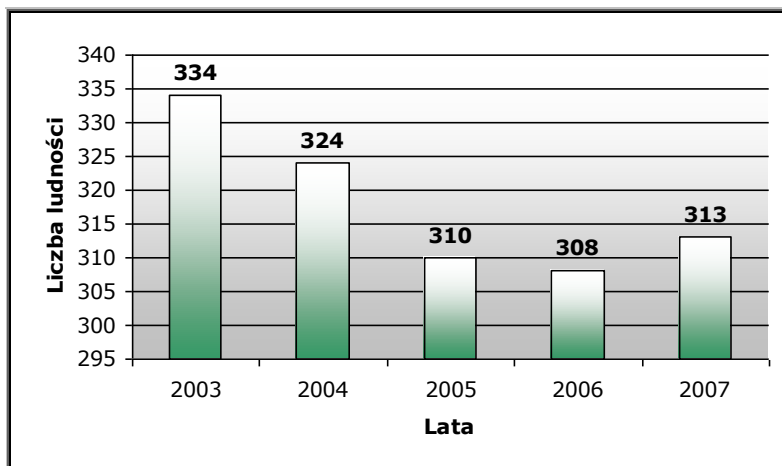
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

Sołectwo Zarzecze cechuje ujemny przyrost naturalny, jednak wyjątek stanowi rok 2007, w którym przyrost wyniósł 1 osobę. W poniższej tabeli zaprezentowano liczbę urodzeń i zgonów w latach 2003-2007.

Tabela 3. Liczba urodzeń i zgonów w sołectwie Zarzecze w latach 2003-2007.

Rok	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny
2003	2	4	-2
2004	2	3	-1
2005	2	2	0
2006	2	3	-1
2007	4	3	1

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

Wykres 3. Liczba ludności sołectwa Zarzecze w latach 2003-2007.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

Spadek (lub wzrost liczby ludności) jest uwarunkowany nie tylko ujemnym przyrostem naturalnym, lecz również migracją ludności. Powyższy wykres obrazuje zmiany liczby ludności w latach 2003-2007, które są wynikiem zarówno przyrostu naturalnego, jak i migracji.

3.2. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

W zakresie opieki zdrowotnej na terenie Gminy Chybie działają następujące jednostki:

- NZOZ „Medicus”, w ramach którego działa Poradnia Ogólna oraz Poradnia Dentystyczna,
- NZOZ Praktyka Grupowa Lekarzy Domowych (2 gabinety),
- Zakład Pielęgnacyjny „Rodzina”, który świadczy usługi pielęgniarskie i położnicze,
- Obwód Lecznictwa Kolejowego,
- prywatne gabinety stomatologiczne.

Oferta wyżej wymienionych przychodni i gabinetów skierowana jest do wszystkich mieszkańców Gminy Chybie. Na terenie Gminy nie funkcjonują przychodnie specjalistyczne, a najbliższe tego typu jednostki znajdują się w Skoczowie, Cieszynie i Bielsku – Białej.

Ośrodek Zdrowia w Chybiu zmodernizowano w styczniu 2004 roku, w związku z czym obecnie posiada dobudowaną windę osobową, nowe dojazdy przy wejściach do budynku, zadaszone pochylnie z balustradami. W budynku tym znajdują się m.in. NZOZ „Medicus”, „ZP Rodzina”, apteka, rehabilitacja, gabinety stomatologiczne oraz GOPS.

Na terenie Gminy Chybie organizowaniem pomocy osobom potrzebującym zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS), którego zakres działalności obejmuje wszystkie sołectwa Gminy. Ustawa o pomocy społecznej (art.2, ust.1 z dnia 12.03.2004 r.) określa istotę tej pomocy jako wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Wypłata świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Wypłatę świadczeń rodzinnych reguluje ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, które GOPS w Chybiu wypłacał następującym osobom:

- ☒ bezrobotnym oraz pobierającym zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne,
- ☒ pobierającym dodatek do zasiłku rodzinnego tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, dodatek w tytułu samotnego wychowywania lub świadczenie pielęgnacyjne,
- ☒ zatrudnionym u pracodawców zatrudniających nie więcej niż 4 pracowników (a w okresie od 1.09.2005 r. do 31.08.2006 r. zatrudnionym u pracodawców zatrudniających do 20 pracowników),
- ☒ osobom, którym wypłacano zasiłki po ustaniu zatrudnienia z ubezpieczenia społecznego,
- ☒ osobom, którym ustalono prawo do emerytury lub renty po dniu wejścia w życie ustawy,
- ☒ pobierającym świadczenia z ZUS i KRUS,
- ☒ prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą,
- ☒ członkom rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

W 2007 r. ze wsparcia GOPS skorzystało 38 mieszkańców sołectwa Zarzecze (12 rodzin), co stanowi 12,14 % ogółu mieszkańców Zarzecza.

Ponadto na terenie Gminy Chybie działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która realizuje cele z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wśród mieszkańców m.in. poprzez Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3.3. Oświata

Na terenie Zarzecza nie ma placówek oświatowych, w związku z czym dzieci i młodzież uczęszczają do przedszkola i szkół w Chybiu. Mogą natomiast korzystać z świetlicy, a także zajęć organizowanych w budynku OSP Zarzecze.

3.4. Działalność kulturalna i sportowa mieszkańców Zarzecza

Na terenie Gminy Chybie działa Gminny Ośrodek Kultury, w ramach którego funkcjonują dwa kluby: Amatorski Klub Filmowy „Klaps” oraz „Klub pod Amfiteatrem”. Ponadto funkcjonują różnego rodzaju grupy warsztatowe: plastyczne, taneczne, wokalne, literackie, perkusyjne, teatralne, fotograficzne, grupa tańca break dance oraz szkoła filmowa przy AKF „Klaps”.

W ramach swojej działalności GOK organizuje i współorganizuje różne propozycje kulturalne na terenie Gminy Chybie oraz dokonuje prezentacji dorobku własnego i miejscowych twórców poza granicami Gminy. Dotyczy to głównie imprez plenerowych,

koncertów, spotkań teatralnych, wernisaży plastycznych, wystaw fotograficznych oraz spotkań autorskich i tematycznych.

Gminny Ośrodek Kultury prowadzi także działalność wydawniczą, czego przykładem jest realizacja projektu „Monografia Gminy Chybie”. Ponadto zajmuje się publikacją książek, wydaje informator kulturalny „Stop Klatka” oraz materiały dokumentujące wydarzenia w Gminie Chybie.

Gminny Ośrodek Kultury jest także organizatorem wielu imprez kulturalnych:

- maj
  - Festiwal Piosenki Dziecięcej MŁODA GWIAZDA
  - Dni Szkockie
  - Mistrzostwa Polski Psów Pasterskich
  - Rodzinny Rajd Rowerowy
- czerwiec
  - Dzień Dziecka – Amfiteatr
  - Żabionalia – Amfiteatr
- lipiec
  - Piknik Filmowy z AKF KLAPS – Amfiteatr
- sierpień
  - Plenerowy spektakl „Czarownice z Salem” – Amfiteatr
- wrzesień
  - Pożegnanie lata

Ponadto działa Literacki Klub Młodych „Exodus”, wydawane jest pismo „Nowa Formacja”, będące odbiciem życia najbliższej okolicy oraz co roku odbywa się Krajowy Festiwal Filmów Nieprofesjonalnych i plenerowa impreza kulturalna „Żabionalia”.

W Zarzeczu działa **Towarzystwo Miłośników Zarzecza** (TMZ). Działalność Stowarzyszenia polega na organizowaniu działań informacyjnych, wydawaniu publikacji o charakterze kulturalnym oraz współdziałaniu z samorządem w zakresie rozwoju twórczości ludowej. Ponadto Towarzystwo Miłośników Zarzecza redaguje „Gazetę Zarzecką” oraz organizuje zbiórki eksponatów do Izby Regionalnej. Ponadto Towarzystwo Miłośników Zarzecza organizuje zjazdy jubileuszowe, na których wysiedleni Zarzeczanie dzielą się wspomnieniami z życia nad Wisłą oraz opowiadają o swoich Nowych Małych Ojczyznach. Ostatnie takie wydarzenie miało miejsce w 2004 roku, kiedy odbyło się spotkanie z okazji 50-lecia wysiedlenia.

W Gminie funkcjonują także całoroczne galerie:

- Galeria „BALKON” Amatorski Klub Filmowy „KLAPS” – organizowane są wystawy fotograficzne i pokazy slajdów wykonanych zarówno przez profesjonalistów jak i amatorów,
- Galeria „KLUBU POD AMFITEATREM” – prezentowane jest malarstwo, grafika autorstwa artystów zawodowych, studentów uczelni artystycznych oraz amatorów i miłośników sztuki malarskiej.
- Galeria Grupy Twórczej „EDEN”, której spotkania odbywają się w barze „U WACKA”. Na spotkaniach artyści, głównie amatorzy wystawiają swoje prace przede wszystkim z malarstwa i fotografii.

Od wielu lat istnieją na terenie Gminy Chybie organizacje i koła, które powstały na bazie wspólnych zainteresowań lub chęci rozwijania swojej osobowości czy służenia innym.

Do takich organizacji możemy zaliczyć:

- Gminny Ośrodek Kultury,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Klub pod Amfiteatrem,
- Amatorski Klub Filmowy „Klaps”,
- Koło Gospodyń Wiejskich,
- Związek Emerytów i Rencistów,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM”,
- Stowarzyszenie Ekologiczne „EKO-ŻYCIE”,
- Koło Pszczelarskie,
- Koło Wędkarskie – Sekcja Chybie,
- Koło Łowieckie „Chybie”

Mieszkańcy Zarzecza mogą korzystać z zasobów **Gminnej Biblioteki Publicznej w Chybiu**, w skład której wchodzi Centrala oraz Filia w Zaborzu. Biblioteka wyposażona jest w sprzęt komputerowy z oprogramowaniem (3 zestawy komputerowe) oraz sprzęt sieciowy umożliwiający bezprzewodowe połączenie z Internetem w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Ponadto w lutym 2006 roku została uruchomiona Czytelnia Internetowa „IKONK@”. Stan księgozbioru na dzień 31 grudnia 2006 roku kształtował się na poziomie 29 915 książek, z czego 21 426 książek należało do Centrali, a 8 666 do Filii w Zaborzu. W skład księgozbioru wchodzi przede wszystkim literatura dziecięca, beletrystyka oraz literatura popularnonaukowa. Ponadto Biblioteka prenumeruje prawie 55 tytułów różnego rodzaju czasopism, z czego ponad 40 to czasopisma znajdujące się w Centrali.

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM” działa na zasadach wolontariatu i polega na niesieniu pomocy osobom niepełnosprawnym. Działalność Stowarzyszenia polega na organizowaniu turnusów rehabilitacyjnych oraz innych form wypoczynku i rekreacji.

Działalność **Stowarzyszenia Ekologicznego „EKO-ŻYCIE”** polega m.in. na ochronie zieleni i obszarów cennych przyrodniczo, edukacji ekologicznej oraz wspieraniu inicjatyw proekologicznych.

Ponadto prężnie działają kluby sportowe:

- Robotniczy Klub Sportowy „Cukrownik”,
- Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „Radość”

Robotniczy Klub Sportowy „Cukrownik” posiada zaplecze w postaci stadionu, 2 boisk oraz hali, która umożliwi uprawianie tenisa, siatkówki, koszykówki i piłki nożnej. Ponadto hala dysponuje gabinetem odnowy biologicznej oraz salą do ćwiczeń. Obecnie Klub prowadzi 3 sekcje sportowe: gimnastyki sportowej chłopców, tenisa stołowego i piłki nożnej. Obiekty Klubu są udostępniane nie tylko zawodnikom „Cukrownika”, ale także mieszkańcom Gminy.

Stowarzyszenia Lokalne Organizacji Salezjańskiej „Radość” prowadzi działalność sportowo-wychowawczą wśród dzieci i młodzieży, która ma problemy z funkcjonowaniem w społeczeństwie, jest zagrożona patologiami społecznymi lub jest niepełnosprawna fizycznie i umysłowo. Stowarzyszenie organizuje turnusy rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo. Organizacja ta stworzyła Środowiskowy Ośrodek Współdziałania Dzieci i Młodzieży, którego głównym celem było prowadzenie pracy socjalnej. **Ponadto w Ośrodku otwarto Świetlicę Socjoterapeutyczną z Filią w Zarzeczu, która pomaga dzieciom i młodzieży zagrożonej patologią społeczną poprzez organizowanie zajęć sportowych i terapeutycznych.** Stowarzyszenie prowadzi także warsztaty terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych z terenu Gminy oraz Powiatu.

3.5. Bezpieczeństwo publiczne

W zakresie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcy Zarzecza jak i całej Gminy Chybie obsługiwani są przez Komisariat Policji w Strumieniu oraz przez przydzielonych Gminie dzielnicowych. Według opinii mieszkańców liczba patroli i ich częstotliwość jest wystarczająca.

3.6. Ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa

Za ochronę przeciwpożarową i przeciwpowodziową w miejscowości odpowiada Ochotnicza Straż Pożarna Zarzecze – Frelichów.

4. Sfera gospodarcza

4.1. Główni pracodawcy i rodzaje podmiotów gospodarczych na terenie Zarzecze.

Dominującą funkcję w strukturze gospodarki Zarzecza pełnią podmioty zajmujące się handlem oraz usługami. Na terenie sołectwa brak jest dużych gospodarstw rolnych, w związku z czym rolnicze formy działalności są nieliczne.. Praktycznie nie wytwarza się wyrobów związanych z lokalną tradycją oraz nie oferuje się specyficznych, związanych wyłącznie z terenem usług.

W 2007 r. na terenie Zarzecza zarejestrowanych było kilka podmiotów działalności gospodarczych, związanych z:

- usługami,
- handlem.

4.2. Struktura zatrudnienia

Zarzecze jest miejscowością położoną w pobliżu stosunkowo dużych aglomeracji miejskich i gospodarczych, w związku z czym duża liczba mieszkańców utrzymuje się z pracy zarobkowej w przemyśle i usługach, głównie w sąsiednich miastach, czyli Bielsku – Białej, Cieszynie, Skoczowie, Czechowicach – Dziećmicach i Jastrzębiu – Zdroju.

Zarzecze jest w niewielkim stopniu miejscowością rolniczą, bowiem na jej terenie zaledwie jedno gospodarstwo zajmuje powierzchnię blisko 20 ha, natomiast 300 ha powierzchni dzierżawione jest przez osobę nie mieszkającą w Zarzeczu.

III. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

MIEJSCOWOŚĆ ZARZECZE

GMINA CHYBIE

Rodzaj zasobu	Brak	Znaczenie:		
		małe	średnie	duże
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)				X
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)				X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				X
- osobliwości przyrodnicze				X
- wody powierzchniowe (jeziora, rzeki, stawy)				X
- podłoże, warunki hydrogeologiczne				X
- gleby, kopaliny			X	
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		X		
- walory zagospodarowania przestrzennego	X			
- zabytki		X		
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
- święta, odpusty, pielgrzymki			X	
- tradycje, obrzędy, gwara			X	
- legendy, podania i fakty historyczne			X	
- ważne postacie historyczne			X	
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową	X			
- działki pod domy letniskowe	X			
- działki pod zakłady usługowe i przemysł	X			
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)			X	
- place i miejsca publicznych spotkań				X
- miejsca sportu i rekreacji		X		

Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X			
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			X	
- ruch tranzytowy	X			
- przyjezdni stali i sezonowi			X	
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły	X			
- Dom kultury, dom gromadzki	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP				X
- Koło Gospodyń Wiejskich	X			
- Stowarzyszenia				X

IV. ANALIZA SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów:

- **S**trengths (mocne strony),
- **W**eaknesses (słabe strony),
- **O**pportunities (szanse w otoczeniu),
- **T**hreats (zagrożenia w otoczeniu).

Analiza SWOT pozwala na określenie aktualnej sytuacji w miejscowości Zarzecze oraz przyszłych kierunków jej rozwoju. Stanowi także efektywną metodę identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. Macierz SWOT jest syntezą przedstawionego wcześniej opisu stanu i zasobów miejscowości, składająca się z analizy czterech obszarów:

✓ **mocnych stron** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią elementy rzeczywistości Chybia, mające pozytywny charakter z punktu widzenia przyszłego rozwoju; wyliczone mocne strony miejscowości należy wykorzystać jako podstawę przyszłego rozwoju,

✓ **słabych stron** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości; ze względu na negatywny wpływ na dalszy rozwój należy zminimalizować ich oddziaływanie,

✓ **szans** - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od społeczności wiejskiej oraz kompetencji władz publicznych działających na obszarze Chybia, ale które mogą być traktowane jako szanse; przy odpowiednio podjętych działaniach mogą zostać wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości,

✓ **zagrożeń** - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od społeczności lokalnej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju; należy dążyć do ich wyeliminowania.

Poniższa analiza SWOT stanowi punkt wyjścia do określenia problemów pojawiających się w społeczności lokalnej, a także potencjalnych rozwiązań tych niedogodności.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ walory przyrodnicze – bogata fauna i flora ➤ czyste środowisko naturalne ➤ duże zasoby zieleni ➤ położenie w pobliżu dużych aglomeracji miejskich i gospodarczych z niezłymi połączeniami komunikacyjnymi oraz w pobliżu przejść granicznych ➤ wartościowy potencjał ludzki – uczciwi i rzetelni mieszkańcy zaangażowani w sprawy Zarzecza i jego rozwoju ➤ prężnie działające organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak możliwości rozwoju budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego ➤ mała ilość zagospodarowanych miejsc rekreacyjnych ➤ uboga oferta na zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży ➤ brak środków finansowych mieszkańców na rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej ➤ starzenie się mieszkańców ➤ brak systemu kanalizacyjnego ➤ awaryjność systemu wodociągowego ➤ brak separacji ruchu pieszego od kołowego ➤ brak bazy noclegowej i punktów gastronomicznych ➤ peryferyjne położenie w stosunku do pozostałych sołectw ➤ niezadowalający stan dróg ➤ brak połączeń komunikacyjnych PKS ➤ położenie w obszarze Natura 2000
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zagospodarowanie terenów zielonych wokół Zbiornika Goczałkowickiego na cele rekreacyjne ➤ rosnąca aktywność społeczna mieszkańców ➤ wzrost popytu na produkty ekologiczne ➤ możliwość uzyskania środków pomocowych z Unii Europejskiej na poprawę infrastruktury technicznej i społecznej ➤ rozwój agroturystyki 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyludnienie miejscowości ➤ rosnące bezrobocie ➤ brak ożywienia gospodarczego na terenie Zarzecza ➤ migracja wykształconych i przedsiębiorczych młodych ludzi do pobliskich miast i za granicę ➤ niedobór środków na inwestycje związane ze sferą kulturalno-sportową ➤ nieumiejętność wykorzystania funduszy wsparcia Unii Europejskiej ➤ zanieczyszczenie środowiska naturalnego spowodowane brakiem infrastruktury kanalizacyjnej

V. KLUCZOWE OBSZARY PROBLEMOWE ROZWOJU

	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
1. Co nas wyróżnia?	<ul style="list-style-type: none"> - sąsiedztwo Zbiornika Goczałkowickiego - niezagospodarowany teren wokół zbiornika - bogata fauna i flora 	<ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowany pas przy Zbiorniku Goczałkowickim - budowa ścieżek rowerowych - promowanie walorów krajobrazu
2. Funkcje jakie pełni wieś?	<ul style="list-style-type: none"> - osadnicza - ograniczenia budowlane – zakaz budowy ze względu na teren zalewowy - rolnicza- rolnictwo rozdrobnione 	<ul style="list-style-type: none"> - tereny przystosowane pod zabudowę - przekwalifikowanie mało dochodowych gospodarstw na gospodarstwa specjalistyczne - stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości na terenie sołectwa
3. Kim są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - rolnicy, emeryci, przedsiębiorcy, młodzież - zwiększająca się liczba osób w wieku poprodukcyjnym - zróżnicowanie w wykształceniu ludności 	<ul style="list-style-type: none"> - reorientacja zawodowa ludności - podwyższenie kwalifikacji
4. Z czego się utrzymują?	<ul style="list-style-type: none"> - praca poza miejscem zamieszkania, głównie w pobliskich miastach 	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy powinni mieć zapewnioną w miarę możliwości

	<ul style="list-style-type: none"> - własna działalność gospodarcza - praca w sektorze prywatnym - świadczenia emerytalno-rentowe - zasiłki dla bezrobotnych - praca za granicą 	pracę na terenie Gminy
5. Jak jest zorganizowana?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - OSP - Rada Sołecka - Towarzystwo Miłośników Zarzecza 	- zwiększona aktywność społeczna na rzecz wspólnego działania
6. Propozycja dla dzieci i młodzieży	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia sportowe i kulturalne organizowane w Szkole Podstawowej w Chybiu - świetlica mieszcząca się w budynku OSP - możliwość korzystania z boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Chybiu - organizowane wyjazdy na basen do pobliskich miast - brak infrastruktury sportowej na terenie miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> - budowa boiska sportowego - stworzenie Izby Regionalnej - zwiększenie oferty kulturalno - sportowej
7. Jak rozwiązywane są problemy?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - zebrania wiejskie - spotkania z Radnymi - spotkania Rady Sołeckiej - współpraca z Urzędem Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> - zacieśnianie współpracy z sąsiednimi sołectwami - konsultowanie się z jak największą liczbą mieszkańców
8. Obyczaje i tradycje	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - dożynki, bale sylwestrowe, festyny 	- dalsze kultywowanie zachowanych obyczajów i

	- imprezy kulturalne związane z kultywowaniem tradycji i zwyczajów	podtrzymywanie tradycji
9. Jak wygląda wieś?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	- zabudowa zwarta - domy jednorodzinne - brak separacji ruchu pieszego od kołowego	- budowa chodników i ścieżek rowerowych celem poprawy bezpieczeństwa pieszego i rowerowego
10. Jakie są mieszkania i obejścia?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	- zadbane domy jednorodzinne - zagospodarowane ogródki przydomowe	- niektóre budynki wymagają remontu
11. Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	- korzystny mikroklimat - relatywnie czyste środowisko - zanieczyszczenia odpadami komunalnymi - zanieczyszczenie wody, wynikające z braku kanalizacji	- całkowite skanalizowanie wsi - środowisko nieskażone
12. Jakie jest rolnictwo?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	- rozdrobnione - brak wyspecjalizowanych gospodarstw	- ożywienie działalności dających dodatkowe dochody gospodarstwom rolnym
13. Komunikacja	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	- autobusy górnicze - brak komunikacji publicznej z pozostałymi sołectwami Gminy Chybie - brak chodników i oświetlenia w odległych zakątkach wsi	- korzystne połączenia PKS z najbliższymi miastami - modernizacja dróg i oświetlenia - budowa chodników

VI. WIZJA STANU DOCELOWEGO MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE

Jaka ma być nasza wieś za 7 lat?

Co ma ją wyróżniać?	Estetyka i nieskażone środowisko naturalne; dobrze utrzymane walory krajobrazu; rozwinięta gospodarka; turystyka i rekreacja; zagospodarowany teren wokół Zbiornika Goczałkowickiego
Jakie ma pełnić funkcje?	Usługowe; mieszkaniowe; rekreacyjne i turystyczne, stworzone miejsca pracy poza rolnictwem (handel, usługi, rzemiosło, rozwój agroturystyki)
Kim mają być mieszkańcy?	Aktywni, zaangażowani, w pełni identyfikujący się z wsią, poszerzający wiedzę, dbający o wieś
Co ma dać utrzymanie?	Zatrudnienie w sektorze prywatnym, własna działalność gospodarcza, świadczenia emerytalno-rentowe
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Stowarzyszenia, Grupy Działania; społeczeństwo obywatelskie zaangażowane w istniejące problemy
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Dyskusje i Działania; Współpraca
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Estetyczna, Wykorzystany potencjał krajobrazu
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Ludowe, sportowe – dbanie o zdrowy styl życia – czynne uprawianie sportu
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Estetyczne, zadbane
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Zachowanie równowagi ekologicznej, skanalizowana wieś, środowisko naturalne nieskażone
Jakie ma być rolnictwo?	Dochodowe i zmodernizowane
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Bezpośrednie połączenia PKS z sąsiednimi miastami; Zadawalające dla potrzeb mieszkańców i turystów
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Organizowanie różnorodnych warsztatów zajęciowych, powstawanie nowych miejsc do czynnego spędzania czasu wolnego: plac zabaw dla najmłodszych, boisko sportowe dla młodzieży szkolnej

VII. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE

Zarzeczce to miejscowość leżąca w bezpośrednim sąsiedztwie Zbiornika Goczałkowickiego oraz posiadająca w swych zasobach naturalnych duże kompleksy leśne, które stanowią atrakcyjne walory krajobrazowe, dające duże możliwości rozwojowe miejscowości. Te krajobrazowe atuty Zarzeczca umożliwiają zagospodarowanie tego terenu w celach rekreacyjno-wypoczynkowych.

Dla mieszkańców Zarzecza nadrzędnym celem jest integracja społeczeństwa lokalnego, w związku z czym mieszkańcy chcą stworzyć miejsce spotkań dzieci, młodzieży i dorosłych. Takim miejscem ma być budynek OSP i zagospodarowany teren wokół niego. Mieszkańcy sołectwa zamierzają wyremontować budynek Ochotniczej Straży Pożarnej i zaadaptować jego pomieszczenia na Izbę Regionalną oraz zagospodarować teren wokół budynku na boisko sportowe oraz parking. Utworzenie Izby Regionalnej wpłynie na rozwój świadomości kulturalnej dzieci i młodzieży. Ponadto jej funkcjonowanie rozwiąże problem braku warunków lokalowych dla inicjatyw kulturalno-oświatowych.

Celem dążeń zarówno mieszkańców jak i władz gminnych, jest wykreowanie Zarzecza jako atrakcyjnej miejscowości wypoczynkowo – turystycznej, przyciągającej zarówno mieszkańców Gminy jak i sąsiednich miast. Obecnie w Zarzeczu brakuje miejsc o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym, w związku z tym planowane jest zagospodarowanie terenów w pobliżu budynku OSP.

Zagospodarowanie pasa przy Zbiorniku Goczałkowickim, stworzenie ekologicznych ścieżek rowerowych oraz budowa zaplecza rekreacyjno-wypoczynkowego przekształci ten teren w doskonałe miejsce do rozwoju agroturystyki oraz stanie się rajem dla wędkarzy i myśliwych.

W celu poprawy standardu życia mieszkańców konieczna jest także budowa chodników oraz oświetlenia. Realizacja tych inwestycji wpłynie na poziom bezpieczeństwa na drogach oraz poprawi ogólną estetykę miejscowości. Niezbędnym elementem jest także budowa kanalizacji sanitarnej, która przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego.

Realizacja zaplanowanych zadań przyczyni się do poprawy wizerunku wsi i podniesienia standardu życia mieszkańców i turystów. Ponadto będzie bodźcem do dalszych działań społeczności lokalnej przy pomocy innych instytucji państwowych i prywatnych na rzecz Zarzecza. W konsekwencji przyczyni się do większej integracji społeczności, nie tylko w obrębie wsi ale i okolicznych miejscowości. Natomiast dla gospodarstw położonych w bezpośrednim sąsiedztwie Zbiornika Goczałkowickiego pozwoli na rozpoczęcie działalności agroturystycznej i uzyskanie dodatkowych źródeł dochodu.

VIII. PROGRAM ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ZARZECZE – PLANOWANE DZIAŁANIA

Szczegółowy opis poszczególnych inwestycji oraz kosztorysy prac będą przygotowywane bezpośrednio przed przystąpieniem do ich realizacji i zostaną oddane w formie załączników do *Planu Odnowy Miejscowości Zarzecze na lata 2008-2015*. Poniżej zostały przedstawione zadania, które planuje się zrealizować w perspektywie najbliższych 7 latach od dnia przyjęcia dokumentu.

Tabela 4. Planowane działania ze wskazaniem kolejności realizacji.

Priorytet	Działania	Ranking
I. Nowoczesna infrastruktura techniczna	Remont budynku OSP	1
	Budowa kanalizacji sanitarnej	1
	Oświetlenie skrzyżowania ulic: Rybnej i Zawala	2
	Oświetlenie ul. Podgroble	2
	Remont dróg oraz budowa chodników	2
	Stworzenie zaplecza rekreacyjno – sportowego (boisko sportowe) przy OSP Frelichów-Zarzecze	3
II. Rozwój turystyki w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe	Stworzenie ścieżek rowerowych	2
III. Rozwój społeczności sołectwa	Stworzenie Izby Regionalnej	2

CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW W RANKINGU 1

Działanie: Remont budynku OSP Frelichów-Zarzecze

Kultura jest istotną sferą życia społecznego, kształtującą postawy oraz działania jednostek i społeczeństwa. Na terenie Zarzecza nie funkcjonuje żaden ośrodek kultury, dlatego życie kulturalne skupia się jedynie w budynku OSP Frelichów-Zarzecze. Remiza strażacka stanowi miejsce spotkań, zebrań oraz imprez okolicznościowych. Budynek wymaga remontu elewacji zewnętrznej i wewnętrznej, dachu, wymiany stolarki okiennej oraz drzwi, a także remontu sali widowiskowej oraz centralnego ogrzewania. Planowana renowacja budynku ma służyć ułatwieniu dostępu do kultury mieszkańcom Zarzecza. Powstały obiekt mógłby być także załączkiem przyszłej bazy turystycznej.

Działanie: Budowa kanalizacji sanitarnej

Ochrona środowiska naturalnego jest obowiązkiem zarówno obywateli, jak i władz publicznych, dlatego jednostki samorządów terytorialnych podejmują działania mające na celu poprawę kondycji środowiska i wyeliminowanie zagrożenia sanitarno – epidemiologicznego dla mieszkańców.

Zasadniczym planowanym zadaniem na terenie zarówno sołectwa Zarzecze, jak i całej Gminy będzie budowa oczyszczalni i kanalizacji sanitarnej. Wybudowana oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o wydajności 1.100 m³/d zlokalizowana zostanie w sołectwie Mnich i będzie odbierać ścieki z terenu pięciu sołectw: Chybia, Frelichowa, Mnicha, Zaborza oraz **Zarzecza**.

Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie sołectwa umożliwi zredukowanie ilości zanieczyszczeń odprowadzanych wraz ze ściekami do wód i gruntu, co pozwoli na zapewnienie odpowiedniej jakości wody pitnej.

Szacunkowy koszt budowy sieci kanalizacji sanitarnej na terenie sołectwa Zarzecze wyniesie ok. 18 000 000 zł.

CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW W RANKINGU 2

Działanie: Oświetlenie skrzyżowania ulic: Rybnej i Zawala oraz oświetlenie ulicy Podgroble

Oświetlenie uliczne jest jednym z czynników wpływających bezpośrednio na bezpieczeństwo ruchu drogowego, spadek przestępczości, a także estetykę sołectwa. Niedostateczny poziom oświetlenia wprowadza istotne zakłócenia w postrzeganiu przeszkód i powoduje zagrożenia bezpieczeństwa ruchu. Dlatego na terenie sołectwa Chybie planuje się w pierwszej kolejności oświetlenie:

- **oświetlenie skrzyżowania ulic: Rybnej i Zawala,**
- **ulicy Podgroble.**

Wykonanie oświetlenia poprawi bezpieczeństwo ruchu samochodowego oraz pieszego na drodze. Szacunkowy koszt realizacji powyższego działania wyniesie ok.16 000 zł.

Działanie: Remont dróg oraz budowa chodników

Zadania dotyczące remontu dróg mają na celu poprawę funkcjonalności i parametrów technicznych dróg na terenie sołectwa oraz zwiększenie bezpieczeństwa i wygody ruchu kołowego. Mając na uwadze estetyczny wygląd miejscowości oraz bezpieczeństwo mieszkańców planuje naprawę dróg gminnych oraz budowę chodników. Ze względu na słabe połączenia komunikacyjne z ościennymi sołectwami Gminy Chybie, obserwuje się natężenie ruchu pieszych oraz ruchu rowerowego na tym terenie. Konieczne jest więc podjęcie wszelkich starań, by zapewnić bezpieczeństwo oraz wyeliminować możliwość kolizji bądź wypadku drogowego spowodowanego niedostateczną infrastrukturą drogową.

Działanie: Stworzenie ścieżek rowerowych

Na terenach zielonych przylegających do Zbiornika Goczałkowickiego planuje się wybudowanie ścieżek rowerowych i traków pieszych. Przyczyni się to do zwiększenia atrakcyjności wsi oraz umożliwi mieszkańcom Zarzecza i okolic atrakcyjne, a przede wszystkim „aktywne i zdrowe” spędzenie czasu wolnego.

Działanie: Stworzenie Izby Regionalnej

Stworzenie Izby Regionalnej pozwoli na przybliżenie zarówno mieszkańcom, jak i osobom przybywającym do Zarzecza, dawnej kultury ludowej. Na terenie wsi funkcjonuje Towarzystwo Miłośników Zarzecza, które kultywuje tradycje oraz organizuje zjazdy jubileuszowe wysiedlonych Zarzeczian. Dlatego nowopowstałej Izbie możliwe byłoby zgromadzenie zabytkowych starych przedmioty, sprzętów i narzędzi, jakimi posługiwano się w Zarzeczcu, jak i całej Gminie kilkadziesiąt lat temu. Zasadność utworzenia Izby Regionalnej stanowi nie tylko potrzeba wyrażana przez mieszkańców Zarzecza, lecz także obserwowany wyraźny renesans folkloru, gwary, obrzędowości i zwyczajów ludowych, gromadzenia zabytkowych sprzętów. Realizacja niniejszego działania przyczyni się do rozwoju społecznego mieszkańców poprzez wzmocnienie więzi społecznych i wykreowanie silnego poczucia tożsamości z dziedzictwem kulturowym.

CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW W RANKINGU 3

Działanie: *Stworzenie zaplecza rekreacyjno – sportowego (boisko sportowe) przy OSP Frelichów-Zarzecze*

Realizacja zadania przewiduje budowę boiska sportowego zlokalizowanego przy OSP Frelichów-Zarzecze. Ze względu na fakt, iż na terenie Zarzecza brak jest placówek oświatowych wyposażonych w zaplecze sportowe, konieczny jest rozwój infrastruktury sportowej na terenie sołectwa. Stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju sprawności fizycznej przyczyni się do aktywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, a także wpłynie na poprawę stanu estetyki przestrzeni. Wdrożenie projektu pozwoli także na poprawę warunków dla rozbudowy kalendarza ponadlokalnych imprez o charakterze sportowym.

IX. HARMONOGRAM REALIZACJI ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Harmonogram wdrażania planu wyznacza priorytety dotyczące działań w krótszej i dłuższej perspektywie oraz określa odpowiedzialnych za realizację całego planu oraz poszczególnych jego elementów. Realizacja większości elementów planu będzie odbywać się z udziałem władz gminnych.

Tabela 5. Harmonogram realizacji planowanych działań.

Priorytet	Działania	Kto realizuje	Źródło pozyskania środków	Data realizacji	
				rozpoczęcie	zakończenie
I. Nowoczesna infrastruktura techniczna	Stworzenie zaplecza rekreacyjno – sportowego (boisko sportowe) przy OSP Frelichów-Zarzecze	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2009	2011
	Remont budynku OSP	Gmina OSP Zarzecze - Frelichów	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2008	2010
	Oświetlenie skrzyżowania ulic: Rybnej i Zawala	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2008	2008
	Oświetlenie ul. Podgroble	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2009	2010
	Budowa kanalizacji sanitarnej	Gmina	Budżet Gminy Chybie RPO 2007-2013	2009	2015
	Remont dróg oraz budowa chodników	Gmina	Budżet Gminy Chybie	2009	2012
II. Rozwój turystyki w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe	Stworzenie ścieżek rowerowych	Gmina mieszkańcy Zarzecza	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2009	2010
III. Rozwój społeczności sołectwa	Stworzenie Izby Regionalnej	Gmina mieszkańcy Zarzecza	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2009	2015

X. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI I PUBLIC RELATIONS

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Zarzecze rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą:

- ✓ zebrania wiejskiego sołectwa Zarzecze,
- ✓ Rady Gminy w Chybiu.

Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Wójt Gminy Chybie.

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Zarzecze realizowany będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej.

Poszczególne projekty będą wdrażane zgodnie z zasadami wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia, bowiem korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym.

W celu sprawnego wdrażania Planu Odnowy Miejscowości zostanie powołany Zespół odpowiedzialny za zarządzanie i koordynację Planem oraz wdrażanie poszczególnych zadań inwestycyjnych, zwany dalej Zespołem Zarządzającym i Koordynującym Plan.

W skład Zespołu Zarządzającego i Koordynującego Plan wejdą:

- ⇒ Wójt Gminy Chybie,
- ⇒ Sekretarz Gminy Chybie,
- ⇒ Sołtys Sołectwa Zarzecze,
- ⇒ Pracownik Referatu Rozwoju Gospodarczego - inwestycje, środki UE

Zakres zadań Zespołu obejmuje w szczególności:

- ✓ ustalenie zasad i kryteriów realizacji Planu,
- ✓ inicjowanie ewentualnych zmian Planu,
- ✓ zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- ✓ zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
- ✓ przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
- ✓ dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu,
- ✓ zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów,
- ✓ opracowanie i składanie wniosków o finansowanie zewnętrzne,

- ✓ bezpośrednia realizacja działań przewidzianych w Planie w zakresie przygotowania przetargów, gromadzenia dokumentacji bieżącej, nadzoru nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wywiązania się z zobowiązania.

Do realizacji swoich obowiązków Zespół może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Zarzecze wśród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów, opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

- Internet,
- Prasa lokalna i centralna,
- Promocja i reklama bezpośrednia,

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Odnowy Miejscowości Zarzecze. W witrynie internetowej Gminy Chybie zostanie utworzona podstrona poświęcona Planowi Odnowy Miejscowości Zarzecze z zamieszczonym dokumentem w plikach pdf.

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Zarzecze (Gmina Chybie), a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości Zarzecze o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Zarzecze.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości.

Spis tabel

Tabela 1. Powierzchnia terenu Gminy Chybie z podziałem sołectwa.	6
Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy Chybie w podziale na poszczególne sołectwa (stan na dzień 31 grudnia 2007 r.).	11
Tabela 3. Liczba urodzeń i zgonów w sołectwie Zarzecze w latach 2003-2007.	12
Tabela 4. Planowane działania ze wskazaniem kolejności realizacji.	28
Tabela 5. Harmonogram realizacji planowanych działań.	32

Spis wykresów

Wykres 1. Procentowy rozkład powierzchni Gminy Chybie z podziałem na sołectwa..	7
Wykres 2. Procentowy rozkład liczby mieszkańców Gminy Chybie z podziałem na sołectwa.	12
Wykres 3. Liczba ludności sołectwa Zarzeczce w latach 2003-2007.	12

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy Chybie na terenie województwa śląskiego.	5
Rysunek 2. Położenie Gminy Chybie na terenie powiatu cieszyńskiego.	5
Rysunek 3. Struktura administracyjna Gminy Chybie.	6